

S.O.S.

İSTANBUL 2026

MİMARLIK ÖĞRENCİLERİNE AÇIK FİKİR
PROJESİ YARIŞMASI

HAREM OTOGARININ GELECEĞİ

İSTANBUL **SMD**

YARIŞMA HAKKINDA

HAREM OTOGARININ GELECEĞİ

Bugün İstanbul, komşu yerleşimlerle birleşerek onları ve su havzalarını, vadileri, tepeleri yutarak iki kıtanın içlerine doğru ilerlerken, kapladığı yerler şehirleşmiş alanlar değil, birbirine eklenen yapı adaları olarak beliriyor. Böylece şehir kabaca iki tür atmosfer sunuyor. Hızlı ve plansız büyüme sonucu çeperlerde oluşan ve ancak oluştuktan sonra gözlenip planlanabilen şehir yığınları ile geride, merkezde kalan köklü, yerleşik ve geçmişi, hikayesi olan alanlar.

Metropoller hızlı gelişim dönemlerinde merkezlerini unutuyor. Bunu takip eden hatırlama süreci eğer iyi yönetilmezse merkezi tahrip ediyor. İstanbul bugün iki şekilde hatırlıyor kendi tarihsel çekirdeğini: kentsel dönüşüm ve afet yasası bir yanda, yapıların, meydanların rehabilitasyon ve restorasyonu ile şekillenen olumlu örnekler diğer yanda. Bu noktada, şehirle ne yapacağımız konusunda -İhsan Bilgin'in ta 1987'de tespit ettiği üzere- yitirdiğimiz toplumsal mutabakatı oluşturmaya gayret etmek önemli.

Bu yarışmanın hedefi şehrin merkezinde dikkatten kaçan değerli bir alanı gündeme taşımak, bu alanın şehir yararına dönüşümü için kamuoyu oluşturmak, bu sayede, şehrin geleceği konusundaki toplumsal mutabakatı tesis etmek yolunda ses vermektir.

TCDD uhdesinde olan ve yetmişlerin başında işletmeye açılan Harem otogarı 2000'lere dek yoğun olarak işlenmiş, İstanbul'un Anadolu tarafındaki girişi olarak belleklere yerleşmiş, film ve romanlarda bir kapı mekanı olarak

işlenmiş. Şehrin büyümesi ve bu noktanın güzergahların dışında kalmasıyla, Harem'e talep giderek azalmış, ancak yok olmamış. Tesis bugün de az sayıda sefer için aktif olarak servis vermeye devam ediyor.

Yarışmanın konusu Harem otogarının geleceğine dair fikir üretmektir. Tarihi yarımada, Pera ve Üsküdar arasındaki deniz kavşağının doğu kıyısında bir süredir işlevi azaltılmış şekilde şehrin gündeminden uzak kalan bu değerli alanın kamusal bir yarar etrafında nasıl yenilenebileceği, yarışmanın ana sorusudur. Salacak kıyı bandının Selimiye Kışlası ve limanla bağlandığı yerde konumlanan Harem otogarı Anadolu yakasının güneybatı ucunda tam tarihi yarımada'nın karşısında tüm demir ve karayolları için bir çıkmaz sokak; denizyolları içinse başlangıç noktası teşkil etmektedir. İstanbul'da yaşayanların ve İstanbul'u ziyaret edenlerin bu noktaya ulaşımının planlanması ve çeşitlendirilmesinin yanı sıra hemen alanın doğusunda yer alan yoğun konut dokusunun sakinliğinin de göz önüne alınması önemlidir. Salacak doğal kıyı çizgisini belirleyen kayalık sırtın önündeki bu alanın dolgu olduğu unutulmamalıdır.

Kamusal programların ve açık alan kullanımının ağırlıklı olduğu öneriler beklenen yarışma kapsamında, sahadaki yapıların korunup korunmaması yarışmacılara bırakılmıştır. Ancak önerinin mevcut düşük yapı yoğunluğunu koruması beklenmektedir. Katılımcılardan önerilerine dair çeşitli ölçeklerde (semt, ilçe, Boğaziçi ve metropoliten vs) senaryolar geliştirip canlandırırken, Harem otogarının dönüşümünün hangi aşamalarda nasıl gerçekleşeceğini detaylandırmaları beklenmektedir.

1. YARIŞMANIN AMACI

İstanbul Serbest Mimarlar Derneği tarafından düzenlenen “S.O.S. İstanbul 2026: Harem Otogarının Geleceği” isimli fikir yarışması ile yarışma alanında, giriş metninde özetlenen yeni ihtiyaçlar ve değişken yoğunlukları işaret eden farklı mimari tasarım potansiyellerinin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu değerlendirme ile akılcı, özgün ve nitelikli tasarım yaklaşımlarının; günümüz mimarlığına ışık tutabilecek işlevsel ve yenilikçi çözümlerin öne çıkarılması, kentsel farkındalığı yüksek kurgusal model ve projelerin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

2. YARIŞMANIN TÜRÜ VE ŞEKLİ

İstanbul Serbest Mimarlar Derneği tarafından düzenlenen öğrenci yarışması; serbest, ulusal ve tek kademeli bir mimarlık fikir projesi yarışmasıdır.

3. YARIŞMANIN YERİ VE KONUSU

İstanbul ili Üsküdar ilçesi Selimiye Mahallesi’nde yer alan Harem Otogarı alanı ve yakın çevresi için yeni tasarım önerisidir. Yarışma alanı paylaşılan bilgi belgelerde halihazır dosyada belirtilmiştir.

Ortaya konacak olan yerleşim önerisi ve kullanım senaryolarının arazinin konumu ve çevresindeki farklı öge ve yoğunlukları dikkate alarak geliştirilmesi gerekmektedir. Bu anlamda vaziyet planı, çevresel girdiler, yerleşim ve yoğunluk kararları ile oluşacak yeni kentsel silüet gibi bağlama ve stratejilere dair anlatılar görsel ifadelerle desteklenmeli ve okunur bir şekilde yarışma paftalarında yer almalıdır.

Giriş metninde aktarıldığı üzere, yarışmanın temel amacı, İstanbul'un tarihsel ve kamusal açıdan önemli ancak günümüzde işlevini büyük ölçüde yitirmiş Harem Otogarı alanının geleceğine ilişkin özgün fikirlerin geliştirilmesidir. Bu doğrultuda katılımcılardan, alanın kent bütünü içerisindeki konumunu ve potansiyelini farklı ölçeklerde ele almaları; önerilerini kamusal yarar,

ulaşım ilişkileri, tarihi evre, doğal eşikler ve mevcut kentsel doku ile kuracakları bütüncül ilişkiler üzerinden kurgulamaları beklenmektedir. Geliştirilecek senaryoların, Harem Otogarı'nın dönüşüm sürecini ve bu dönüşümün kent üzerindeki etkilerini farklı zaman dilimleri ve uygulama aşamaları üzerinden okunabilir biçimde ortaya koyması önem taşımaktadır.

Son olarak, önerilecek projelerin, Harem Otogarı'nın kamusal niteliğini güçlendiren, düşük yapı yoğunluğunu koruyan ve açık alan kullanımını önceliklendiren bir yaklaşımla geliştirilmesi beklenmektedir. Yarışmacılar, mevcut yapıların korunması, dönüştürülmesi veya kaldırılmasına ilişkin kararlarını tasarım yaklaşımları doğrultusunda özgürce verebilir; ancak bu kararların alanın tarihsel belleği, çevresel değerleri ve kamusal kullanım potansiyeli ile kurduğu ilişkiyi açık biçimde ortaya koymaları gerekmektedir. Bununla birlikte önerilerin, farklı kullanıcı profillerine ve değişen kentsel ihtiyaçlara cevap verebilen kamusal programlar, sosyal donatılar ve mekânsal süreklilikler oluşturması; alanın zaman içerisinde dönüşebilen, yaşayan ve kentle güçlü ilişkiler kuran bir kamusal odak olarak yeniden tanımlanmasına katkı sunması beklenmektedir.

4. İLETİşİM BİLGİLERİ

Yarışmayı Açan Kurum:	İstanbul Serbest Mimarlar Derneği
E-posta:	yarisma@ismd.org.tr
Web adresi:	ismd.org.tr
Sosyal Medya Hesapları:	X: Istanbul_SMD Instagram: istanbulsmd LinkedIn: istanbul-serbest-mimarlar-derneği YouTube: IstanbulSMD

5. YARIŞMAYA KATILIM KOŞULLARI

Yarışmaya katılacakların aşağıdaki koşulları yerine getirmesi zorunludur. Yarışmaya bireysel ya da ekip olarak katılınabilir. Ekip olarak katılanların her birinin aşağıdaki koşulların tamamına uymaları zorunludur. Ekip olarak katılanların yarışmayı açan kurum ile ilişkilerin yürütülmesi ile sınırlı olmak üzere bir kişiyi ekip temsilcisi olarak belirtmesi gerekir. Yarışmaya ekip olarak katılan tasarımcılardan her biri, yarışmayı açan kuruma karşı müştereken ve müteselsilen sorumludurlar.

Yarışmaya katılacaklarda aranacak koşullar şunlardır:

- Türkiye ve K.K.T.C.'deki üniversitelerin ilgili bölümlerinde (Mimarlık, İç Mimarlık, Şehir ve Bölge Planlama, Peyzaj Mimarlığı, Endüstriyel Tasarım... vb.) yarışmanın açıldığı tarihte lisans öğrencisi olmak.
- Ekip temsilcisinin Mimarlık bölümünden olması kaydıyla ekipte diğer bölümlerden öğrenciler yer alabilir. Jüri disiplinler arası çalışmayı teşvik ve tavsiye etmektedir.
- Jüri üyeleri (danışman, asli, yedek) ve raportörlerle bunların 1. dereceden akrabaları, ortakları, yardımcıları, çalışanları ve stajyerleri arasında olmamak.

- Yarışmayı açan kurum adına hareket eden danışmanlar ile bunların çalışanları arasında olmamak.
- Bir ekip 1 proje ile yarışmaya katılabilir. Bir kişi birden fazla ekipte yer alamaz.
- Teslimler dijital olarak “teslim yeri ve şartları” başlığında yer alan esaslara göre yapılacaktır.
- Yarışmaya başvuru ücreti yoktur.

6. JÜRİ ÜYELERİ

Danışman Jüri Üyeleri

- Kurtul ERKMEN, İstanbulSMD Yönetim Kurulu Başkanı
- Ebru ÜNVER KARAER, İstanbulSMD Yönetim Kurulu Üyesi
- Erhan VURAL, İstanbulSMD Yönetim Kurulu Üyesi
- Dilgün SAKLAR, İstanbulSMD Üyesi

Asli Jüri Üyeleri

- Merve GEDİK, Mimar
- Burcu GÖKSOY, Mimar (Jüri Başkanı)
- Pınar KESİM AKTAŞ, Mimar
- Uğur ONUR, Mimar
- Cihan SEVİNDİK, Mimar
- Ertuğ UÇAR, Mimar
- Mert ÜÇER, Mimar

Yedek Jüri Üyeleri

- Yusuf Burak DOLU, Mimar
- Sinan Tuncer, Mimar

Raportörler

- Kübra Elif Durğun, Mimar

7. YARIŞMACILARA VERİLECEK BİLGİ VE BELGELER

Aşağıda belirtilen bilgi ve belgeler internet üzerinden yarışma web adresi aracılığıyla yarışmacılarla paylaşılacaktır.

1. Şartname (PDF)
2. Yarışma alanına ilişkin bilgi ve belgeler
 - 2.1. Halihazır (DWG)
 - 2.2. 3B Model (SKP)
 - 2.3. Alan fotoğrafları
 - 2.4. KMZ dosyası
 - 2.5. Alana dair diğer bilgiler
3. Pafta altlığı (AI, PDF)
4. Ekip listesi altlığı (DOCX)
5. Yarışma şartları ve ekip temsilcisi kabul belgesi (DOCX)

8. YARIŞMACILARDAN İSTENENLER

PAFTALAR

Paftalar düşey A1 boyutunda teslim edilmelidir. Yarışmacı ayrıca 1 adet özet pafta teslim edecektir. Özet pafta ile birlikte teslim edilecek pafta sayısı en fazla 5'tir.

Özet pafta projenin ana fikrini ve tasarımın genel karakterini anlatan, yarışmacının diğer paftalarda tasarladığı çizim ve görsellerden yarışmacı tarafından seçilecek olanların bulunduğu paftadır. Diğer paftalarda olması gerekenler aşağıda belirtilmiştir.

Paftalar şartname eklerinde verilen "pafta_altligi" dosyasında tanımlanan standartlara göre hazırlanacaktır. Bütün paftaların sağ alt köşesinde numara şeması ve sağ üst köşesinde rumuz yer almalıdır. Paftalarda kuzey yönü belirtilerek, bütün plan çizimleri aynı yönde olacaktır. Tüm teknik çizimlerde çizgi ölçek kullanılacaktır.

Şemalar / Diyagramatik Anlatılar

Tasarım önerisinin konseptini ve senaryosunu anlatan, ana yaklaşım stratejilerini içeren, ölçek ve anlatım dilini yarışmacıların belirleyeceği anlatımlardır. Yarışma alanının kent bütünü içinde önem ve ilişkilerini göstermeli, ekoloji, ulaşım, yapılaşma gibi tasarım yönlendiricilerini ve tasarımın temel yaklaşımlarını açıklamalıdır.

Vaziyet Planı (Ölçek: 1/500)

Yarışma alanı ve kentle bütüncül ilişkilerini, bu ilişkilere yönelik temel yaklaşım, senaryo ve stratejileri gösterecek, anlatım dilini yarışmacıların belirleyeceği çizimdir. Vaziyet planının sol alt köşesine yapının toplam inşaat alanı yazılacaktır.

Zemin Kat Planı (Ölçek: 1/500)

Zemin kat planı 1/500 ölçeğinde, tasarımın bütününe kapsayacak şekilde yakın çevresiyle beraber çizilmelidir.

Kat Planları (Ölçek: 1/200)

Kat planları kısmi olacak şekilde (anahtar plan eklenerek) 1/200 çizilmelidir. Seçilen kısmi alanın zemin kat planı da 1/200 çizilecektir.

Öneri mekânların - programın anlaşılmasını sağlayacak ölçüde tefrişli olarak çizilmesi, mekan büyüklüklerinin belirtilmesi beklenmektedir.

Kesit ve Görünüşler (Ölçek: 1/500)

Vaziyet planında enine ve boyuna olacak şekilde birbirine dik en az 2 adet kesit siluet ve 2 cepheden görünüş siluet (denizden ve caddeden olacak şekilde) 1/500 ölçeğinde çizilecektir.

3 Boyutlu Görseller

Bir tanesi proje alanının genel karakterini bütüncül olarak anlatacak şekilde, yarışmacı tarafından belirlenecek sayı ve büyüklükte üç boyutlu görseller verilecektir. Ortak ve sosyal mekanları içeren, kısmi olarak üretilen plan ve kesitlerdeki bilgileri destekleyecek alanlardan farklı türde aksonometrik anlatılar (kısmi/kesilmiş, patlamış, x-ray vb.) beklenmektedir.

Yukarıdaki görsellere ek olarak, yarışmacılar çevre ilişkileri, yapı kullanım senaryoları, yapı tektoniği gibi bilgileri içeren ek görselleri yukarıdaki kıstaslara uygun şekilde teslim edebilir.

Mimari Rapor

Raporda senaryo ve buna dayalı olarak program oluşumu ve tasarım prensipleri belirtilmelidir. Çevrenin yarışmacı tarafından nasıl görüldüğü ve bu çevre özelinde problemin nasıl çözüldüğü krokilerle anlatılmalıdır. Vaziyet planı kararları ve bu kararların odak alanındaki etkilerinden özellikle bahsedilmelidir.

Mimari açıklama raporu pafta üzerinde özet olarak verilecektir. Bu rapor, paftada okunaklı olacak şekilde, en fazla 500 kelime ile sınırlıdır. Raporda, senaryo ve buna bağlı program oluşumu ve tasarım prensipleri belirtilmelidir.

GÖRSELLER

Yarışma projelerinin basın-yayın organlarında tanıtımı için tüm paftalar, paftalarda kullanılan çizim ve görseller ile raporlar ayrıca istenmektedir.

Belgeler orjinal boyutlarında, 300 dpi çözünürlüğünde ayrı bir dosyada “tasarımın teslimi ve şartları” başlığında belirtildiği gibi PDF ve JPEG formatında teslim edilecektir.

9. YER GÖRME

Bu yarışmada yer görmek zorunlu değildir.

10. YARIŞMACILARIN UYMAKLA ZORUNLU OLDUĞU ESASLAR

Aşağıdaki durumlarda olan projeler, jüri kararı ile tutanağa geçirilmek koşuluyla yarışmadan çıkarılır:

- Yarışma projesi ve kimlik dosyası ile içindeki belgelerin teslim edilmediği projeler
- Yarışma şartnamesinin “Yarışmaya Katılım Koşulları” maddesine uymayanlar
- Herhangi bir yerinde eser sahibini tanıtan ve işaret bulunan projeler
- Şartnamede belirtilen teslim tarih ve saatinden geç teslim edilen projeler

11. KİMLİK DOSYASI

Yarışmacılar, teslim edecekleri proje dosyasıyla beraber “kimlik dosyası” isimli bir dosya da teslim etmelidir. Bu dosyanın içinde aşağıdaki belgeler yer almalıdır:

- Ekip listesi; katılımcıların yarışmadaki rolü, adı – soyadı ve okuduğu bölümü bildirir bir listedir. Yarışmacılarla paylaşılan belgeler arasında yer alan “ekip listesi” dosyası doldurulacaktır. Ekiple katılım halinde ekip temsilcisi ve var ise danışmanlar ayrıca belirtilmelidir. Teslim edilen projeler, ekip listesiyle beraber yarışma sonunda sergilenecektir
- Yarışma şartları ve ekip temsilcisi kabul belgesi; tüm katılımcıların yarışma şartlarını ve ödül kazanılması durumunda ödül miktarının ekip temsilcisinin banka hesabına yatırılacağını kabul ettiklerini belirten imzalı belgedir. Eklerde verilen belge kullanılacaktır. Ekip olarak katılım halinde, bu belgeler ekip ortaklarının her biri tarafından verilecektir.
- Son 1 ay içinde alınmış öğrenci belgesi veya barkodlu mezuniyet belgesi

12. YARIŞMA TAKVİMİ

Yarışmanın İlanı:	10 Eylül 2026
Son Soru Sorma Tarihi:	5 Ekim 2026 (saat 23.59)
Yanıtların İlanı:	12 Ekim 2026
Projelerin Son Teslim Tarihi:	7 Aralık 2026 (saat 17.00)
Kolokyum ve Ödül Töreni:	Sonuçların ilanı ile açıklanacaktır.

13. TASARIMLARIN TESLİMİ VE ŞARTLARI

- Proje ve ekleri dijital olarak “ismd.org.tr” web sitesindeki yarışmanın ilgili sayfasında bulunan proje yükleme linki ile yarışma takviminde belirtilen “projelerin son teslim tarihi”nden önce yüklenecektir. Bu tarihten sonra yüklenen teslimler kabul edilmeyecektir.
- Kimlik gizliliğini sağlamak için dosya isimlerinde 5 (beş) rakamdan oluşan rumuz kullanılmalıdır. Rumuzda kullanılan rakamlar tekrarlanmamalı ve sıralı olmamalıdır.
- Dijital teslim e-posta ekinde yer almamalıdır. E-posta ile gönderilecek olan projeler geçerli sayılmayacaktır.
- Teslim edilecek dosyalar, aşağıdaki gibi isimlendirilmelidir:
 - rumuz_ozet_pafta (tek sayfa PDF olarak, boyutu en fazla 5 MB olarak yüklenmeli)
 - rumuz_paftalar (birleştirilmiş tek bir PDF olarak, boyutu en fazla 20 MB olacak şekilde yüklenmeli)
 - rumuz_gorseller (sıkıştırılmış dosya olarak, boyutu en fazla 10 MB olacak şekilde yüklenmeli)
 - rumuz_ekip_listesi (tek sayfa PDF olarak yüklenmeli)
 - rumuz_yarisma_sartlari_ve_ekip_temsilcisi_kabul_belgesi (PDF olarak yüklenmeli)
 - rumuz_ogrenci_belgesi (PDF olarak yüklenmeli)

14. SERGİ YERİ VE ZAMANI

Projelerin sergileneceği yer, yarışma sonuçlarının ilanı ile açıklanacaktır. Eser sahibi yarışmaya katılmakla eserinin sergilenmesini ve yarışma dolayısıyla yapılacak her türlü yayında eserinin yer almasını önceden kabul etmiş sayılır.

15. YARIŞMA SONUÇLARININ İLANI

Yarışma sonuçları İstanbulSMD'nin web adresinde (ismd.org.tr) ve sosyal medya hesaplarında yayınlanacaktır.

16. ÖDÜLLER VE ÖDEME ŞEKLİ

Jüri değerlendirme sonuçlarının ilanından sonra, aşağıda yazılı ödül ve mansiyon tutarları yarışmacılara en geç 30 gün içinde net olarak ödenecektir. Ödemeler ekip temsilcisine yapılacaktır.

- 1. Ödül: 125.000 TL
- 2. Ödül: 100.000 TL
- 3. Ödül: 75.000 TL
- 1. Eşdeğer Mansiyon: 50.000 TL
- 2. Eşdeğer Mansiyon: 50.000 TL
- 3. Eşdeğer Mansiyon: 50.000 TL
- 4. Eşdeğer Mansiyon: 50.000 TL
- 5. Eşdeğer Mansiyon: 50.000 TL

17. SORU SORMA VE YANITLAMAYA İLİŞKİN ESASLAR

Yarışmacılar, yarışmaya ilişkin sorularını, yarışma takviminde "Son Soru Sorma Tarihi" olarak belirtilen tarihe kadar, "ismd.org.tr" web sitesindeki ilgili bağlantı aracılığıyla ileteceklerdir.

Yarışma jürisi, yarışma takviminde belirtilen tarihe kadar iletilen tüm soruları değerlendirecek ve tüm cevaplar, yarışma takviminde belirtilen tarihe kadar soru soranın kimliği belirtilmeden yarışma web sayfasında açıklanacaktır.

Sorular, yarışma şartnamesi ve ekleri ile sınırlıdır. Bu kapsamın dışındaki sorular yayınlanmayacaktır.

18. HAK VE SORUMLULUKLAR

Yarışma sonucunda kazanan projelerin olası intihal durumlarında tüm sorumluluk yarışmacıya aittir.

Şartname alan yarışmacılar bu hükmü kabul etmiş sayılır. Yarışmalara ekip olarak katılım halinde, tarafların her biri idareye karşı müşterek ve müteselsilen sorumludur.

Eser sahibi yarışmaya katılarak eserinin sergide sergilenmesini ve yarışma dolayısıyla yapılacak yayında eserinin yer almasını önceden kabul etmiş sayılır.

